

Fővárosi Bíróság

1027 Budapest, Csalogány u. 47-49.

11.K.33.874/2010/13.**A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!**

A bíróság Varga Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Varga János ügyvéd által képviselt **Magyar Travel Kft.** (Budapest) I. rendű felperesnek és dr. Merényi János ügyvéd által képviselt **Beck Reisen Utazási és Kereskedelmi Kft.** (Győr) II. rendű felperesnek a dr. László Ildikó Katalin ügyvéd által képviselt **Gazdasági Versenyhivatal** (Budapest) alperes ellen versenyügyben hozott - Vj-143-047/2009. számú - közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A bíróság felperések keresetét elutasítja.

Kötelezi a bíróság az I. rendű felperest, hogy az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására fizessen meg az államnak 160.000.- (százhatvanezer) forint kereseti illetéket.

Kötelezi a bíróság a II. rendű felperest, hogy az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására fizessen meg az államnak 300.000.- (háromszázezer) forint kereseti illetéket.

Kötelezi a bíróság a felpereseket, hogy 15 napon belül felperesenként fizessenek meg az alperesnek 25.000,-25.000,- (huszonötezer-huszonötezer) forint perköltséget, amely összeg már az általános forgalmi adó összegét is tartalmazza.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, amelyet a Fővárosi Ítéltáblához címzetten a Fővárosi Bíróságnál kell írásban, 3 példányban benyújtani.

I n d o k o l á s

Felperések árubemutatóval egybekötött termékértékesítő utazások szervezésével foglalkoznak. A felperések között létrejött együttműködési megállapodások alapján az II.r.

felperes szervezi és bonyolítja le a termékbemutatókat, míg az I. r. felperes a termékbemutatóknak keretet biztosító utazásokat szervezi. A II. r. felperes feladata a termékbemutatóval kapcsolatos minden tevékenység megszervezése (előkészítés, lebonyolítás, érkeztetés) és reklámanyagok készítése. Az I. r. felperes szervezi az utazásokat, és ehhez felhasználja a II. r. felperes által rendelkezésére bocsátott reklámanyagokat. A költségek viselése a társaságok között megosztásra került, a II. rendű felperes viseli a termékbemutató helyszínének biztosításával kapcsolatos kiadásokat, míg a termékbemutatóknak keretet adó utazással kapcsolatban felmerülő költségek az I. rendű felperest terhelik. Ezen túlmenően a II. rendű felperes „fejkvótát” fizet I. r. felperesnek az utazáson résztvevő utasok után.

A felperesek DM levelekkel és szórólapokkal reklámozzák termékbemutatók kirándulásait. A reklámozás célja pedig az, hogy az egynapos kirándulásra toborozzanak fogyasztókat, másrészt az, hogy termékbemutatókon bizonyos termékek illetve szolgáltatások, köztük egy nyolc napos törökországi kirándulás is értékesítésre kerüljön.

Felperesek 2009-ben a 13-24., 28-37. héten névre szóló DM levelekkel reklámozták termékbemutatóikat. A határozat 18-21. pontja részletesen megjelölte az egyes heteken kiküldött DM levelek pontos szövegét. Az egyes heteken kiküldött levelekben kisebb eltérések voltak, azonban a kiküldött levelek lényegét tekintve azt tartalmazzák, hogy a fogyasztó nyert, az exkluzív BECK Utazási Klub éves tagsági díja 25.000 Ft és a fogyasztót II. rendű felperes nyereményeként 1 illetve 5 éves ingyenes tagsággal jutalmazza mintegy 50.000,- illetve 125.000,- Ft értékben. A Beck Utazási Klub tagságának nyertese ezen felül megnyerte a 8 napos kirándulást Törökországba 4*-os szállodában, félpanzióval 2X2 fő részére, amely a fogyasztó részére szintén ingyenesen biztosított. Tartalmazta azt is a levél, hogy a klubtagsági és az utazási nyeremény egy termékbemutató keretében kerül átadásra. A lap másik oldalán jelentkezési lap volt, amelyet a fogyasztónak kitöltve vissza kellett küldenie, ha rész akart venni az egynapos kiránduláson.

A fogyasztók a DM levélhez mellékként egy prospektust is kaptak, amely a törökországi kirándulásról tartalmazott további információkat. A prospektus az utazás programját tartalmazta napi lebontásban és azt, hogy a helyszínen az utazásszervezőnek fizetendő díj 25 Euró/fő, valamint részletes bontásban azt, hogy a kirándulás ára mit tartalmaz. Ez utóbbi pontban a kiutazás és visszautazás költsége nem szerepelt.

Voltak olyan fogyasztók is, akik egy második DM levelet is kaptak, amely ismét felhívta a figyelmüket arra, hogy 8 napos törökországi körutazást és egy öt éves klubtagságot nyertek, amelyet egy termékbemutatóval egybekötött kirándulásra vehetnek át. A levélhez ismét csatoltak egy termékbemutató kirándulásra szóló jelentkezési lapot.

Körülbelül a 2009. év 38-42. hetén a fogyasztók a termékbemutató kirándulásokra jellemző szórólapot kaphattak, melynek egyik oldala jelentkezési lap a termékbemutató kirándulásra, a másik oldalon pedig annak programja szerepelt. A szórólapon színes, nagy betűkkel szerepelt az is, hogy „minden utas egy 8 napos törökországi kirándulást kap 2 fő részére 4*-os szállodában félpanzióval a 2009/2010-es évre INGYEN!”.

A fogyasztó a nyereményekről további információkat a termékbemutatón szerezhetett. Itt került átadásra a külföldi utazással kapcsolatos információkat tartalmazó dosszié, mely

többek között a törökországi kirándulásra szóló jelentkezési lapot tartalmazta. Ebből az anyagból derülhetett ki a fogyasztó számára az, hogy az oda és visszautazás költségeit (repülőjegy, illeték, transzfer díja) a nyeremény nem tartalmazza, valamint a török utazásszervezőnek 25 Euró/fő összeget kell fizetni. Ha a fogyasztó nem a II. rendű felperes által ajánlott légitársaságot veszi igénybe, ez esetben adminisztrációs díjként további 9.990,- Ft díjat kellett volna fizetni.

Az alperes a 2009. november 3-án indított versenyfelügyeleti eljárása eredményeként a 2010. május 20-án kelt Vj-143-047/2009 számú határozatával a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 77. § (1) bekezdés d) pontja alapján megállapította, hogy a felperesek a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 3. § (1) bekezdésébe, valamint az Fttv. 3. § (4) bekezdésébe és mellékletének 20. és 31. pontjaiba ütköző tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytattak azáltal, hogy a vizsgált tájékoztatási eszközökön a dél-törökországi kirándulást/körutazást ingyenes utazásként, valamint a Beck Utazási Klubtagság ingyenességét kedvezményként tüntették fel. Erre tekintettel a Tpv. 78.§ (1) és (3) bekezdése alapján az I. rendű felperest 3.000.000,-Ft, míg a II. rendű felperest 5.000.000,- Ft bírság megfizetésére kötelezte.

Indoklása szerint annak ellenére, hogy a termékbemutató kirándulások címzettje elsősorban az idősebb korosztály, jelen vizsgálat tárgyát képező magatartás szélesebb fogyasztói kört célozott meg. Az országosan kiterjedt reklámtevékenység során számos háztartásba eljuttatott DM levelek és szórólapok a fogyasztók széles rétegeit szólították meg, így a vizsgálat során az Fttv. 4.§ (1) bekezdése szerinti fogyasztók magatartását kellett alapul venni. A felperesek az Fttv. mellékletének 20. pontjában foglaltakat megsértették, amikor ingyenességgel hirdették a törökországi utat, annak ellenére, hogy 25 Euro/fő kötelezően fizetendő utazásszervezői díj és a ki- és visszautazás díja - plussz költségként - a fogyasztót terhelte. A fogyasztók csak a termékbemutatón szembesülhettek azzal, hogy az ingyenesen meghirdetett szolgáltatás nem tartalmazza az utazási költségeket. Éppen ezért a szolgáltatást semmiképpen nem lehet ingyenesnek nevezni. Egy szolgáltatás ingyenességgel való feltüntetése, az ingyenesség hangsúlyos kiemelése esetén az ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel eljáró fogyasztótól sem várható el, hogy egyéb felmerülő költségekkel számoljon a szolgáltatással kapcsolatban, az ingyenességgel meghirdetett szolgáltatáshoz még áttételesen sem kapcsolódhatnak plussz költségek. A jogsértés pedig a reklámanyag közzétételének pillanatában megvalósult, még akkor is, ha a fogyasztónak utólag lehetősége nyílik minden információ megismerésére.

Az 1 éves illetve 5 éves klubtagság megnyerésével kapcsolatban megállapította az alperes, hogy a kereskedelmi gyakorlat az Fttv. mellékletének 31. pontja szerinti olyan hamis benyomást kelt, hogy a fogyasztó megnyert egy nyereményt, miközben valójában nincs ilyen nyeremény, ezért a felperesek hamis látszatot keltettek a fogyasztóban a nyeremény ingyenessége tekintetében. Kifejtette az alperes, hogy jelen esetben a nyeremény mögött üres tartalom áll.

Külön kiemelte alperes, hogy felperesek az ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel eljáró fogyasztót félrevezető szóhasználatral éltek a reklámanyagaikon. A DM levelekben és szórólapokon a törökországi út megnevezésekor a „kirándulás” szót használták, a DM levelek

mellékletében a „körutazás” szó állt. Az eljárás alá vontak a cseh nyelvű reklámanyagminta alapján készítették el a magyar nyelvű anyagokat. Az idegen nyelvű szövegben azonban a magyar „tartózkodás” szónak megfelelő cseh szó állt. Alperes nem fogadta el a felperesek azon álláspontját, hogy nem észlelték a „kirándulás” és a „tartózkodás” szó közötti eltérést. A magyar nyelvben egyértelmű a két szó közötti tartalmi különbség, ezzel a magyar anyanyelvű felpereseknek is tisztában kellett lenniük, különös tekintettel arra, hogy ismerték az általuk kínált szolgáltatás tartalmát. Másfelől a „kirándulás” és a „körutazás” szavakkal jellemzett szolgáltatások az idegenforgalmi szektorban egyértelműen magukban foglalják az úticéllra történő ki- és az onnan való visszautazás árát is. Megjegyezte, semmi sem indokolja, hogy csak a termékbemutatón átadott „sárga dossziéban” jelenjen meg azon lényeges tulajdonság, miszerint a „kirándulás” az oda- és visszautazást nem tartalmazza. A vizsgált kommunikációs eszközökön azok terjedelme és jellege miatt ez az információ megjeleníthető lett volna. Ésszerű magyarázatként elfogadta a II. rendű felperes állítását, mely szerint a vállalkozás üzleti célja az, hogy minél többen elmenjenek a termékbemutatóra, ugyanis természetesen nagyobb fogyasztói igényt generál egy olyan tájékoztatás, ami ingyen törökországi kirándulást ígér azzal a tájékoztatással szemben, ami csak részbeni ingyenességről szól.

A felelősség körében megállapította, hogy felpereseknek egyformán érdeke fűződött a reklámok közzétételéhez. A felperesek kapcsolatában meghatározó körülmény a közöttük létrejött stratégiai szövetség, az erre épülő termék- illetve szolgáltatáscsomag, valamint az egymás tevékenységének sikerességétől való kölcsönös függőség, ebből következően a sérelmezett magatartással kapcsolatban egyenlő mértékben állapította meg a két vállalkozás felelősségét.

A bíróság összegének meghatározásakor abból indult ki az alperes, hogy a sérelmezett magatartással kapcsolatban egyenlő mértékben állapította meg a két vállalkozás felelősségét, továbbá mindkét vállalkozás esetében a kommunikációs eszközökön hirdetett érintett termékek értékesítési adataira és a jogsértő kommunikációs eszközök költségeire volt tekintettel. Mindkét felperes esetében enyhítő körülményként értékelte, hogy a) az egyes reklámok nem kizárólag jogsértőnek minősülő elemet tartalmaztak, hanem más közléseket is, b) felperesek a versenyfelügyeleti eljárás során együttműködési kötelezettségüknek bíróság kiszabása nélkül önként tettek eleget, c) a törökországi ott-tartózkodás költségeit a Beck Reisen Kft. valóban kifizette, d) a klubtagsághoz Beck Reisen Kft. valóban kínált kedvezményeket, e) a külföldi úttal kapcsolatos információhoz a fogyasztók a termékbemutatón végül hozzájutottak. Nem tudta enyhítő körülményként figyelembe venni felpereseknek a fordítással kapcsolatos előadását, ugyanis véleménye szerint felpereseket semmi sem gátolta abban, hogy a vizsgált kommunikációs eszközökön a szükséges információkat megjelenítsék. Súlyosító körülményként értékelte alperes, mindkét felperes esetében hogy a kampány az adott rövid időszakban intenzív volt, így az érintett fogyasztók széles körét érthette el, a jogsértés az összes vizsgált kommunikációs eszközön megvalósult, valamint azt, hogy a DM leveleken halmozottan jelentek meg jogsértő állítások. Végző lépésként a korrigált összeget arányosította alperes a felperesek árbevételéhez, ez vezetett eltérő összegű bíróság megállapításához.

Az I. rendű felperes keresetében a határozatot megváltoztatását és a jogsértés megállapításának mellőzését kérte. Álláspontja szerint a feltárt tényállás nem tartalmaz olyan elemeket, mely alapján megállapítható lenne az I. rendű felperes szándékos magatartása, így e tekintetben a határozat a mérlegeléshez szükséges információkkal sem alátámasztott, emiatt törvénysértő. Előadta, hogy a II. r. felperes megbízásából és

utasításai alapján állította össze az utazásra vonatkozó reklámanyagot, mely alapján a szolgáltatást oly módon tárták a közönség elé, hogy termékbemutatón ismertették a törökországi úttal kapcsolatos valamennyi feltételt, beleértve a fizetendőkről szóló tájékoztatásokat is. Hivatkozott arra, hogy a II. rendű felperes szervezete teljes egészében ezeket az utakat, I. rendű felperes kizárólag a reklámanyag elkészítését és kijuttatását, valamint a törökországi úttal kapcsolatos egynapos termékbemutatókat szervezte. Az I. rendű felperes a törökországi út lebonyolításával, annak szervezési és anyagi megvalósításával kapcsolatban semmilyen érdemi információval nem rendelkezett, annak ingyenességét a II. rendű felperes útmutatásai és tájékoztatása alapján ténylegesen ingyenesséként kínálta. Nem tartotta megalapozottnak azt az alperesi megállapítást, miszerint a felpereseknek egyformán érdeke fűződött a reklámanyagok közzétételéhez, kettőjük között kvázi stratégiai szövetséget feltételez. A cseh nyelvű reklámanyag lefordítása során a két cég közötti félreértésből eredően nem került pontosításra, hogy a törökországi út ingyenessége a törökországi kint tartózkodás ingyenességére értendő. Ez az ingyenesség egyébként ténylegesen megvalósult a Beck Reisen Kft. szervezésében.

A II. rendű felperes keresetében az alperesi határozat megváltoztatását, az eljárás megszüntetését és a bírság kiszabásának mellőzését kérte. Hivatkozott arra, hogy az alperesi határozat megalapozatlan és jogszabálysértő, egyrészt mert a lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján nem állapítható meg, hogy a II. rendű felperes felelős az érdekkörén kívül álló ok miatt hibásan nyomtatott és terjesztett tájékoztatási eszközökkel kapcsolatos jogsértésért. Másrészt nem állapítható meg az sem, hogy a felperes hamis benyomást keltett azzal, hogy Beck Utazási Klubtagság ingyenességét kedvezményként tüntette fel. Megalapozatlan az az alperesi megállapítás is, hogy a II. rendű felperes a DM levelek révén ún. „feketelistás” magatartást tanúsított és ily módon tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott. Indoklásul előadta, hogy a vizsgált tevékenysége során az ésszerűen elvárható, a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelő szakmai gondossággal járt el, az pedig, hogy az I. rendű felperes az együttműködési szerződés előírásait megszegve, II. rendű felperes tudtán kívül készített és terjesztett félreérthető, a megadott cseh nyelvű szövegtől eltérő tartalmú DM leveleket, a II. rendű felperes terhére nem róható. Az eljárás során mindvégig hangsúlyozta, hogy a cseh nyelvű tartózkodás szó helyett tévesen szerepel a reklámanyagban a kirándulás, illetve a körutazás szó. Hivatkozott arra, hogy az észlelést követően azonnal jelezte az I. rendű felperes felé a tévedést, aki a korrekcióra ígéretet is tett. E körben mulasztott az I. rendű felperes, melyet az eljárás során is elismert. A magyar nyelvre történő fordítást követően - megszegve az Együttműködési Megállapodás 9.) pontjában foglalt előírást - nem mutatta be a reklámanyagokat az I. rendű felperes előzetes jóváhagyásra. A határozat 16. pontjában foglalt megállapítással kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a termékbemutatóval kapcsolatos cseh nyelvű anyagot II. rendű felperes küldte meg I. rendű felperesnek, aki lefordította, majd terjesztette anélkül, hogy a II. rendű felperessel előzetesen egyeztetette volna. Az I. rendű felperes részére a termékbemutatót részt vevő utasok után „fejkvótát” fizet II. rendű felperes, ezért anyagilag jelentős érdeke fűződött I. rendű felperesnek ahhoz, hogy a DM levelek alapján minél többen vegyenek részt az utazáson. A „kirándulás” és „tartózkodás”, értelmezésével kapcsolatosan utalt arra, hogy a magyar értelmező szótárban a „kirándulás” szó leírása „utazás rövidtávon”. Ez alapján tehát kirándulásról van szó, ha otthonról más, közeli településre megyünk - és ebben az esetben a részvételi díj magában foglalja az oda- és visszautazás árát is - de nem kirándulásról van szó, ha földrajzilag olyan távoli helyre megyünk, ahová az idegenforgalomban elfogadott szóhasználatnál már „utazunk”. Ebből adódhat az az értelmezés, hogy „a 8 napos ingyenes törökországi kirándulás” Törökországon belüli szolgáltatást jelent, ami az oda- és visszautazást nem

foglalja magában, másrészt hogy a külföldön tartózkodás ingyenessége ténylegesen meg is valósult. Ezt az értelmezést erősíti a DM levelek mellékletében a „Körutazás a likiai partvidéken” megfogalmazás. A körutazás földrajzilag aránylag közel elhelyezkedő vidék bejárását jelenti azonos kiindulási és érkezési ponttal. Az ügyfeleknek átadott prospektus szerint a körutazás kiinduló és érkezési pontja Antalya volt, nem pedig Budapest. Az I. rendű felperesnél a hibás fordítás szempont lehetett, mert ha az a cseh szövegnek megfelelően, „Minden utas egy 8 napos tartózkodást kap ingyen” formában történik, akkor ez a figyelemfelkeltés rovására megy és kevesebb „fejkvótához ” jutott volna. Tévesen értékelte alperes a félrevezető szóhasználatot rosszhiszemű szándékként, mert II. rendű felperes nem tudott a hibás fordításról, ezért esetében szándékosságról sem beszélhetünk. A klubtagsággal kapcsolatban hivatkozott arra, hogy a DM levelek nyelvezetük, tartalmuk, az azokban foglalt tájékoztatás alapján nem voltak alkalmasak arra, hogy ügyfeleket befolyásolják, a vizsgált magatartások nem voltak megtévesztőek vagy agresszívek. Hangsúlyozta, hogy az ügyfelek tényleges előnyökhöz jutottak az utazások során, a törökországi tartózkodás ténylegesen ingyenes volt. Ezen túlmenően az utazási klub a tagoknak tényleges kedvezményeket és előnyöket is juttat, ezért a klubtagságnak pénzben kifejezhető értéke van, amit esetünkben - előzetes kalkuláció alapján - éves szinten 25.000,-Ft-ban került meghatározásra. Miután a II. rendű felperes reklámtevékenységet kizárólag az alperes által is vizsgált formában végzett, a klub tagjává csak az válhatott, aki - sorsolást követően - a jelentkezési lapot kitöltve visszaküldte a részükre. Kizárólag ez a reklámszervezési módszer az oka annak, hogy a klubtagok ingyenesen jutottak a tagsághoz, nem pedig az, hogy egy nem létező előny biztosításának a hamis benyomását keltsék felperesek. Megállapítható tehát, hogy könyvszakértővel is bizonyítható módon a klubtagok ténylegesen létező, valódi, materiális előnyhöz jutottak, hiszen jogosultjává váltak a kizárólag a klubtagsággal együtt járó jelentős kedvezmények igénybevitelére. Utalt arra is, hogy az alperesi határozat tévesen 2010. május 20-i dátummal került kiadásra.

Alperes ellenkérelmében - a határozatában foglaltak fenntartása mellett - a kereset elutasítását kérte. Perköltsége megtérítésére igényt tartott. A határozatában foglalt érvelését részben megismételte. Hivatkozott arra is, hogy felperesek a versenyfelügyeleti eljárás során előadott érveiket ismétlik, melyeket alperes a határozatában már értékelt. Utalt arra, hogy mindkét felperes szerint a jogsértésért a másik vállalkozást terheli felelősség, ugyanakkor alperes érvelése szerint az Fttv. a vállalkozásoknak a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalma megsértéséért való felelősségének megállapításában az érdekeltségi elvet vezeti be. Felperesek tevékenysége mind a reklámanyagok kialakításában, elkészítésében, közzétételében, mind a bemutatók szervezésében, és lebonyolításában szervesen egymásra épül, a kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatos közvetlen anyagi érdekeltségük is összekapcsolódott, ezért a jogsértésért való felelősség mindkét felperest azonos módon terheli. Kiemelte, hogy a cseh nyelvű szöveg hibás magyar fordításával kapcsolatos felperesi előadások nem következetesek.

Hangsúlyozta, hogy a használt kommunikációs eszközök terjedelme lehetővé tette volna, hogy azokon feltüntetésre kerüljön az, hogy a szóban forgó utazás csak részben ingyenes. A magatartás szándékosságának hiányával kapcsolatos II. rendű felperesi érvre reagálva kifejtette, hogy az Fttv. mellékletében foglalt kereskedelmi gyakorlatok megvalósítása az Fttv. 3.§ (4) bekezdése alapján felróhatóságtól függetlenül tisztességtelennek minősül. Kifejtette, hogy nem lehet ingyenesnek nevezni egy olyan

utazást, melyhez utazásszervezői díj és útiköltség kapcsolódik, mert azok nem a kereskedelmi gyakorlatban való részvétellel, az áru birtokbavételével, illetve fuvarozásával összefüggésben merülnek fel. A klubtagság vonatkozásában ismét hangsúlyozta, hogy a jogsértés lényege abban áll, hogy nyereségmentesen tüntették azt fel, holott a klubtagságra jelentkező fogyasztó számára az ingyenesen áll rendelkezésre. Álláspontja szerint a bírságkiszabás körében sem történt jogsértés, a releváns körülmények feltárára kerültek, azokat alperes kimerítően értékelte, melyről határozatában számot adott. Az „egyebek” című részben megjegyezte, hogy a tárgyalási jegyzőkönyv és a külön íven szövegezett határozat alapján megállapítható, hogy alperes döntését a 2010. június 11-i tárgyaláson hozta meg és közölte szóban felperesekkel, ezért elírás folytán szerepel a 2010. május 20-ai dátum a határozaton.

A bíróság megállapította, hogy felperesek keresete - az alábbiak szerint - **nem alapos**.

A bíróság az alperesi közigazgatási határozatot a Tptv. 83. § (1) bekezdése, valamint a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 324. § (2) bekezdésének a) pontja és a 339/A. §-a értelmében a meghozatalakor fennálló tények és hatályban volt jogszabályok alapján, a kereset és az ellenkérelem keretei között vizsgálta felül.

Az Fttv. 2. §-ának a) pontja szerint fogyasztó az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy. Ugyanezen jogszabályhely d) pontja szerint kereskedelmi gyakorlat a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenységek vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja, valamint h) pontja szerint ügyleti döntés a fogyasztó arra vonatkozó döntése, hogy kössön-e, illetve hogyan és milyen feltételek mellett kössön szerződést, továbbá hogy gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban.

Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése alapján tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A (2) bekezdés a) pontja szerint, tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat, amelynek alkalmazása során a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója nem az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal jár el (a továbbiakban: szakmai gondosság követelménye), és a b) pont alapján, amely érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg (a továbbiakban: a fogyasztói magatartás torzítása), vagy erre alkalmas. A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §). A (4) bekezdés kimondja azt is, hogy a mellékletben meghatározott kereskedelmi gyakorlatok tisztességtelenek.

Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése értelmében a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az

adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni.

Az Fttv. mellékletének 20. pontja alapján tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat az áru „ingyenes”, „díjtalan”, „térítésmentes” vagy hasonló jelzőkkel való leírása, ha a fogyasztónak a kereskedelmi gyakorlatban való részvétellel és az áru birtokbavételével, illetve fuvarozással összefüggő elkerülhetetlen költségeken felül bármit is fizetnie

Az Fttv. mellékletének 31. pontja értelmében tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat, amely olyan hamis benyomást kelt, hogy a fogyasztó megnyert egy nyereményt, miközben valójában nincs ilyen nyeremény.

A bíróság megítélése szerint az irányadó történeti tényállásból következően az alperesi hatóság a felperesek kereskedelmi gyakorlatát helytálló indokok alapján minősítette - az Fttv. 3.§ (4) bekezdésére és az Fttv. 20. és 31. pontjára figyelemmel - az Fttv. 3.§ (1) bekezdésébe ütközően tisztességtelennek.

Mindenekelőtt rögzíti a bíróság, hogy az Fttv. mellékletében foglalt magatartások ún. feketelistán szereplő tényállítások, ezért az abban szereplő tényállítások a körülmények további mérlegelése nélkül feltétlenül tisztességtelennek minősülnek. Nincs szükség ezért annak külön bizonyítására sem, hogy a magatartás alkalmas volt-e a fogyasztói döntések befolyásolására.

A nyolc napos törökországi út ingyenességének állításával kapcsolatban kiemeli a bíróság, hogy a vállalkozás szabadon dönt arról, hogy a tájékoztatásban megjeleníti-e szolgáltatása valamely lényeges tulajdonságát, és ha igen, akkor melyiket. Abban az esetben, ha egy tájékoztatás a figyelemfelhíváson túl valamely lényeges tulajdonságot mutat be, akkor azt ebben a körben teljes körűen kell tennie. A felperes által sem vitatottan a szolgáltatás ellenértéke annak lényeges elemének minősül. Az ingyenesség és az erről való tájékoztatás a fogyasztó érdeklődését felkelti, őt a szolgáltatás igénybevételére ösztönzi, ennek ténye a fogyasztói döntés meghozatala során kiemelkedő jelentőségű. Erre tekintettel került a jogalkotó által az Fttv. 20. pontjában a feketelistás magatartások között szabályozásra a valótlanul ingyenességgel meghirdetett kereskedelmi gyakorlat. Az ingyenesség fogalma az azt korrigáló, kiegészítő megjegyzések hiányában egyértelműen ingyenességet jelent, vagyis azt, hogy az említett szolgáltatás annak minden egyéb ismérével illetve részelemével együtt ingyenes.

A kifejtettek ismeretében a bíróság megállapította, hogy a felperesek által nyereményként propagált nyolc napos törökországi út, mint szolgáltatás a felperesi tényállítással ellentétben nem volt ingyenes. Felperesek által sem vitatottan, a díjmentesség nem terjedt ki az oda- és visszautazási költségekre (beleértve a repülőjegyet, illetéket, és a reptéri transzfert), valamint a fogyasztónak további többletköltségeket kellett fizetnie a török utazásszervezőnek 25 Euró/fő összegben, valamint a 9990,- Ft adminisztrációs díjat abban az esetben, ha az utas nem az I. rendű felperes által ajánlott légitársaságot veszi igénybe a ki- és visszautazáshoz. Erre tekintettel a bíróság megállapította, hogy a nyereményként meghirdetett nyolc napos törökországi utazás a felperesi állítással ellentétben nem volt ingyenes. A szolgáltatáshoz kapcsolódó többletköltségek nem minősülnek a jogsértés alól kimentést eredményező, a kereskedelmi gyakorlatban való részvétellel és az áru birtokbavételével, illetve fuvarozással összefüggésben felmerült elkerülhetetlen költségnek. Helyesen foglalt ezért állást az alperes abban, hogy a törökországi utazással kapcsolatos tájékoztatások az Fttv. mellékletének 20. pontjában

foglaltak megvalósításával tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak minősülnek. Ezen nem változtat az a kereseti érv sem, miszerint utóbb, a termékbemutatón valamennyi információ megismerésére lehetősége volt a fogyasztónak és ezáltal ismertté vált számára, hogy az utazással kapcsolatban többletköltségek viselése szükséges. Tény, hogy a fogyasztó a termékbemutatón még mindig dönthetett, hogy igénybe kívánja-e venni ezek ismeretében az utazást, a versenyjogi joggyakorlat szerint ugyanis a reklám jogsértő jellege akkor is megállapítható, ha a fogyasztónak utóbb módja van a teljes körű, valós információk megismerésére, mert a jogsértés már a megtevesztésre alkalmas információk közreadásával megvalósul. Az, hogy maga a törökországi tartózkodás ténylegesen ingyenesen került biztosításra, a magatartás jogsértő jellegét nem érinti, ennek ténye a bíróság összegének meghatározása során mérlegelendő körülmények körében vehető figyelembe, melyet alperes helyesen enyhítő körülményként értékelt.

Rámutat a bíróság az Fttv. mellékletének 31. pontjával kapcsolatban arra, hogy az ingyenesség mellett a nyeremény fogalmának védett jogi tárgyként való kiemelését az indokolja, hogy a nyeremények speciális marketingeszközök, amelyek fokozottan alkalmasak a fogyasztói döntések befolyásolására. A Beck Utazási Klub tagságával kapcsolatos I. rendű felperesi állításokat megvizsgálva a bíróság megállapította, hogy a klubtagság ingyenességét felperesek egy 25.000,- illetve 125.000,- Ft értékű nyereményként tüntették fel. Bizonyos szórólapokon felperesek kifejezetten azt állították, hogy a fogyasztó nyert, és „Ön 5 éven keresztül használhatja a tagság minden előnyét, éppúgy, mint azok, akik a tagságért fizettek”. Ugyanakkor II. rendű felperesi előadás szerint minden, a termékbemutatón részt vett és kisorsolt személy, aki a jelentkezési lapot visszaküldte klubtaggá válhatott, amelyért sem a belépéskor, sem utóbb tagsági díjat nem kellett fizetni. A bíróság megállapította, hogy a felperesi állítás egyértelmű, nem kétséges üzenetet tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a címzett fogyasztó a klubtagság formájában egy olyan nyereményre tett szert, amelyért -egyéb esetekben - fizetni kellene. Így tehát a klubtagságnak 25.000,- illetve 125.000,- forint értékű nyereményként való feltüntetése valótlan állítás, amely olyan hamis benyomást kelt, hogy a fogyasztó megnyert egy nyereményt, miközben valójában nincs is ilyen nyeremény, mely állítás kimeríti az Fttv. mellékletének 31. pontjában jogsértőnek minősített magatartást.

Nem volt relevanciája e körben annak a II. rendű felperesi okfejtésnek sem, amely a hangsúlyt arra helyezte, hogy a felperes által szervezett utazások során a klubtagságból fakadóan a fogyasztók tényleges előnyökhöz juthattak, ezért a tagságnak pénzben kifejezhető értéke van. Amennyiben a tagság nem ingyenes, a tagdíj a taggá válás feltételül, illetve a tagság megtartásáért fizetendő díj, a tagsági jogviszony létrejöttének egyik feltétele és ezáltal a tagsággal járó kedvezmények igénybevételének feltétele, ez nem azonosítható azzal, hogy a tagság - amennyiben nem ingyenes, a tagdíj befizetése ellenében - bizonyos kedvezmények igénybevételére jogosít. A kedvezmények összege nem azonosítható azzal az esetleges anyagiakban is kifejezhető haszonnal, amelyet a tagsági jogviszony biztosít a tag számára. Megjegyzi a bíróság, hogy a II. rendű felperes által meghatározott évi 100 eurós tagsággal járó haszon állítása is hipotetikus, minden alapot nélkülöz.

A felperesek védekezésének további lényegi elemét adta az a kölcsönös állítás, hogy a jogsértésért való felelősség a másik vállalkozást terheli. A felperesek felelősségét kifogásoló felperesi érveléssel kapcsolatban a bíróság rámutat arra, hogy az alperes a határozatának 54.-60. pontjaiban részletesen kifejtette, hogy a jogsértő magatartás megvalósításában a felperesek milyen módon vettek részt, illetve hogy az mely

tekintetben, melyik vállalkozás érdekét szolgálta és a jogsértésért való felelősség megosztására miért látott alapot. A bíróság e körben az alperesi érvelést maradéktalanul elfogadta, azt ítéletében megismételni nem kívánja. Csupán a keresetben foglaltakra tekintettel emeli ki a bíróság, hogy a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el. Ha valamilyen, a per eldöntése szempontjából jelentős tény a felperesnek nem sikerül bizonyítania, az a felperes hátrányára szolgál, a bizonyítottság hiányának következményei a felperes terhére esnek. Ennél fogva a II. rendű felperes csupán állította, hogy az I. rendű felperes az ő tudta és akarata kívül készített és terjesztett félreérthető tájékoztatást, illetve hogy a II. rendű felperes a tévedést észlelve jelezte partnere felé, hogy a fordítás helytelensége miatt javított, „tartózkodás” szövegezésű DM levelek ismételt kiadása szükséges, aki ennek a felhívásnak nem tett eleget. A II. rendű felperes az általa előadottakra vonatkozóan semmiféle bizonyítékot nem terjesztett a bíróság elé, még csak bizonyítást sem ajánlott fel, ezért a II. rendű felperesi érveket a bíróság e körben elfogadni nem tudta. Megjegyzi a bíróság azt is, hogy a II. rendű felperes saját állítása szerint is már 2009-ben tudomással bírt arról, hogy a cseh nyelvű reklámszövegek tévesen kerültek lefordításra, elegendő idővel rendelkezett arra, hogy a valótlan tartalmú szöveg módosítását kérje az I. rendű felperestől, ennek azonban bizonyíthatóan nem tett eleget.

Nem osztotta a bíróság a kirándulás és az utazás rokon értelmű jellegével kapcsolatban kifejtett II. rendű felperesi érvelést sem. Az adott szavak jelentéstartalmát vizsgálva különösebb szakértelem nélkül megállapítható, hogy az adott kifejezések jelentéstartalma semmilyen összefüggésben nem hozható azzal, hogy az utazás valamelyik formája magába foglalja-e az útiköltséget, vagy sem. Az értelmező szótárban hivatkozott megfogalmazás sem ad alapot ilyen jellegű következtetésre.

A II. rendű felperes hivatkozott arra a felelősség körében is, hogy a hibás fordítás az I. rendű felperes érdekében állt elsősorban, hiszen a nyolc napos ingyenes külföldi tartózkodás helyett, az ingyenes kirándulás közzététele figyelemfelkeltést szolgálja, a fizetett fejkvóta alapján pedig anyagi érdekeltséget eredményez. Annak megítélése, hogy a téves fordítás kinek az érdekében állhatott, illetve, hogy abból ki húzhatott esetleges anyagi hasznot, a jogsértés tényén nem változtat, ezért ennek vizsgálata az ügy megítélése szempontjából irreleváns.

Nem helytálló a felelősség kérdésének körében a II. rendű felperes azon kereseti érve sem, mely szerint a szándékosság hiánya mentesíti a jogsértésért való felelősség alól, mert a cseh nyelvű szöveg téves fordításából eredően önhibáján kívüli kerültek a szórólapokon feltüntetésre a „tartózkodás” szó helyett a „kirándulás” kifejezés. A bíróság ezzel kapcsolatban rámutat arra, hogy az Fttv. 3.§ (4) bekezdése alapján az Fttv. mellékletében meghatározott magatartási formák megvalósulása esetén a jogalkotó a magatartást tanúsító vállalkozás objektív felelősségét állapítja meg. Ez azt jelenti, hogy a tényállásban foglaltak megvalósulása az ún. szubjektív elem, vagyis a felrőhatóság további vizsgálata nélkül is megalapozza a jogsértő felelősségét. Ez okból a II. rendű felperes jó-, vagy rosszhiszeműségének vizsgálata jelen ügyben fel sem merülhet.

A bíróság, mint szankció kiválasztásakor alperes jogsértést nem követett el, ezen álláspontjával a bíróság is egyetértett. A bíróságot a ténylegesen elkövetett jogsértés súlyához, valamint az adott ügyben feltárt enyhítő és súlyosító körülményekhez igazodóan, mérlegeléssel kell kiszabni, aminek főbb szempontjait - példalózó jelleggel - a

Tpvt 78.§-ának (3) bekezdése határozza meg. Eszerint a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztói érdekek sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

A bírság kiszabásának indokoltságát és összegét az alperes mérlegelés alapján határozza meg. A Pp. 339/B. §-a értelmében a mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik. A mérlegelést kötelezettség következtében a határozatból egyértelműen ki kell tűnnie, hogy mely okból döntött az alperes a bírság kiszabása mint jogkövetkezmény alkalmazása mellett, és annak mértékét milyen szempontok alapján határozta meg.

A bíróság megállapította, hogy az alperes határozatában ismertetett szempontok a bírság kiszabásának kötelező voltát és összegének megállapítását megfelelően alátámasztották. Az alperes az adott ügyben releváns és súlyosító körülményeket számba vette, azokat súlyoknak és nyomatékuknak megfelelően értékelte. Részletesen indokát adta, hogy mire alapozta a kampány intenzív voltára és a kereskedelmi kommunikációval érintett fogyasztók széles körére vonatkozó állítását, ennek indokait elfogadva a bíróság azokat megismételni nem kívánja.

Alperes ezek alapján a jogsértés súlyával, az ügy összes körülményével arányban álló összegű bírságot szabott ki a felperesekkel szemben. Ehhez mérten a felperesek keresetükben nem jelöltek meg olyan új tényt vagy körülményt, melynek alapján az alperesi mérlegelés jogszerűtlensége megállapítható lett volna, illetve amelynek figyelembevételét az alperes elmulasztotta, ezért nem volt helye a határozat részbeni megváltoztatásának és a kiszabott bírság mellőzésének vagy összege mérséklésének.

Megjegyzi a bíróság, hogy az alperes által is elismerten a határozat záró része a keltezés tekintetében elírást tartalmaz, ezért szükséges annak kijavítása és az ügyben kijavító határozat meghozatala.

A bíróság felpereseket a Pp. 78.§. (1) bekezdése alapján kötelezte a perköltség megfizetésére, amelynek kiszabása során figyelemmel volt a pertárgy értékére, valamint arra, hogy a perben egy tárgyalás tartására került sor.

Az I. rendű felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) - 43.§ (3) bekezdése alapján alkalmazandó - 39. § (1) bekezdése és 42. § (1) bekezdés a) pontja szerinti mértékű, az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti részilletéket a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 13. § (2) bekezdése alapján köteles viselni. Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes illetékmentes, ezért a fennmaradó kereseti részilletéket a R. 14. §-a szerint az állam viseli.

Az I. rendű felperes kereseti kérelmén lerótt 20.00,- Ft illetéket illetékbélyegben, ezért az

az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt további - az Itv. 43.§ (3) bekezdése alapján alkalmazandó - 39. § (1) bekezdése és 42. § (1) bekezdés a) pontja szerinti mértékű, kereseti részilletéket a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 13. § (2) bekezdése alapján köteles viselni.

A II. rendű felperes az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt - az Itv. 43.§ (3) bekezdése alapján alkalmazandó - az Itv. 39. § (1) bekezdése és 42. § (1) bekezdés a) pontja szerinti mértékű, kereseti illetéket a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 13. § (2) bekezdése alapján köteles viselni.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 340. § (2) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2011. június 1.

Dr. Kopinja Mária s.k.
bíró